

UCHWAŁA Nr XXIII/264/2026
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia 27 stycznia 2026 r.

w sprawie nadania statutu Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 1 i 2 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2022 r. poz. 385) oraz art. 15 ust. 8 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87 z późn. zm.), Sejmik Województwa Opolskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Nadaje się Statut Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XVIII/121/2000 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 kwietnia 2000 r. w sprawie nadania statutu Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu (z późn. zm.).

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Opolskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

Przewodniczący Sejmiku
RAFAŁ BARTEK

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581) do wyłącznej właściwości sejmiku województwa należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami i statutem województwa do kompetencji sejmików województwa.

Jak wynika z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2022 r. poz. 385) muzeum działa na podstawie statutu nadanego przez organizatora, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Statut określa w szczególności:

- 1) nazwę, teren działania i siedzibę muzeum;
- 2) zakres działania;
- 3) rodzaj i zakres gromadzonych zbiorów;
- 4) organ zarządzający i nadzorujący oraz organy doradcze i sposób ich powoływania;
- 5) źródła finansowania działalności muzeum;
- 6) zasady dokonywania zmian w statucie;
- 7) zasady prowadzenia działalności, o której mowa w art. 9, jeżeli muzeum zamierza taką działalność prowadzić.

Dodatkowo w statucie określa się tryb działania kolegiów doradczych, skład osobowy i organizację (art. 6 ust. 2 oraz 12 ust. 2 ww. ustawy). Zgodnie z art. 15 ust. 8 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87 z późn. zm.) statut instytucji kultury może przewidywać utworzenie stanowiska zastępcy dyrektora lub stanowisk zastępców dyrektora. W takim przypadku statut określa liczbę stanowisk zastępców dyrektora oraz tryb ich powoływania i odwoływania.

Statut Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu został przygotowany oparciu o obowiązujące przepisy oraz wytyczne Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a jego treść została uzgodniona zgodnie z wymaganym trybem. Dodatkowo projekt niniejszej uchwały podlegał konsultacjom z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego oraz z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne.

Statut

Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu, zwane dalej „Muzeum”, jest samorządową instytucją kultury działającą na podstawie niniejszego statutu, zwanego dalej „Statutem”.

§ 2. Organizatorem Muzeum jest Województwo Opolskie, zwane dalej „Organizatorem”.

§ 3. 1. Muzeum jest wpisane do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Organizatora pod numerem RIK 5/2000.

2. Muzeum jest wpisane do Państwowego Rejestru Muzeów, prowadzonego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego pod numerem 50/PRM/98.

3. Muzeum posiada osobowość prawną.

§ 4. 1. Siedzibą Muzeum jest Opole.

2. Terenem działania Muzeum jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej oraz zagranica.

Rozdział 2

Zakres działania Muzeum

§ 5. Do zakresu działania Muzeum należy:

- 1) sprawowanie opieki nad zabytkami nieruchomymi będącymi własnością Muzeum¹;
- 2) gromadzenie, przechowywanie, konserwacja i udostępnianie zbiorów dotyczących historii, kultury i przyrody terenu Śląska Opolskiego od okresu prehistorycznego do współczesności oraz zbiorów sztuki i rzemiosła artystycznego.

§ 6. 1. Działania, o których mowa w § 5 Muzeum realizuje przez:

- 1) gromadzenie zbiorów, w tym zabytków i opiekę nad nimi w statutowo określonym zakresie;
- 2) ewidencjonowanie i naukowe opracowywanie zgromadzonych zbiorów, w tym katalogowanie;

¹ Dawny Dom Związku Polaków w Niemczech, obecnie Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Świętej Anny został wpisany 8 lipca 1991 r. decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pod nr 2276/91.

Dom przy ul. Ozimskiej 10 w Opolu, obecnie Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu, został wpisany decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu z 16 lipca 1993 r. pod nr 2322/93.

Dom mieszkalny, obecnie Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu, został wpisany decyzją z 9 marca 1955 r. pod nr 158.

Byłe Kolegium Jezuitów, obecnie Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu zostało wpisane decyzją z 4 marca 1955 r. pod nr 156.

3) kontrolę zbiorów, w tym przeprowadzanie skontrum zgromadzonych zbiorów oraz inwentaryzacji;

4) przechowywanie gromadzonych zabytków w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo;

5) zabezpieczenie i konserwację zbiorów oraz w miarę możliwości, zabezpieczanie zabytków archeologicznych nieruchomych oraz innych nieruchomych obiektów kultury materialnej i przyrody;

6) urządzanie wystaw stałych i czasowych;

7) organizowanie oraz prowadzenie badań lub ekspedycji naukowych, w tym archeologicznych;

8) prowadzenie działalności edukacyjnej, w tym lekcji muzealnych, warsztatów, prelekcji, spotkań, odczytów;

9) popieranie oraz prowadzenie działalności artystycznej i upowszechniającej kulturę;

10) udostępnianie zbiorów w celu realizacji zadań statutowych;

11) zapewnienie właściwych warunków zwiedzania, dostępu i korzystania ze zbiorów oraz zgromadzonych informacji;

12) prowadzenie biblioteki fachowej;

13) prowadzenie działalności wydawniczej, w tym opracowanie i dystrybucja katalogów, przewodników i informatorów wystaw, materiałów informacyjnych z zakresu działalności Muzeum oraz wydawnictw naukowych.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1 mogą być realizowane we współpracy z polskimi i zagranicznymi muzeami, instytucjami kultury, instytutami naukowo-badawczymi, administracją rządową i samorządową, organizacjami pozarządowymi, a także innymi osobami prawnymi, jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej oraz osobami fizycznymi.

§ 7. 1. Muzeum gromadzi zbiory, w tym zabytki:

1) archeologiczne;

2) artystyczne, w tym dzieła sztuki (fotografię artystyczną, grafikę warsztatową, malarstwo, rzeźbę) oraz rzemiosło artystyczne;

3) etnograficzne, w tym dewocjonaalia, elementy wyposażenia wnętrz, instrumenty muzyczne, narzędzia rolnicze, przedmioty codziennego użytku, rzemiosło i sztukę ludową, ubiory;

4) historyczne, w tym dokumenty, fotografię dokumentalną i negatywy, pamiątki, zabytki kultury materialnej oraz zbiory: falerystyczne, kartograficzne, kartystyczne, medalierskie, numizmatyczne, sfragistyczne i weksylologiczne;

5) militaria, w tym broń białą, broń palną pozbawioną cech użytkowych, elementy wyposażenia wojskowego, umundurowanie;

6) piśmiennicze, w tym druki ulotne, prasę do 1945 r., rękopisy, starodruki;

7) przyrodnicze, w tym entomologiczne, geologiczne, okazy przyrody.

2. Muzeum gromadzi także:

- 1) w ramach biblioteki fachowej księgozbioru specjalistyczny związany z działalnością Muzeum, w tym książkę dawną XIX i XX-wieczną (do 1945 r.);
- 2) relacje świadków historii oraz dokumentację z terenowych badań etnograficznych w formie nagrań audialnych.

Rozdział 3

Organizacja Muzeum

- § 8.** 1. W skład Muzeum wchodzi oddział Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Świętej Anny.
2. Organizację wewnętrzną Muzeum, w tym zakres działania komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk pracy, określa regulamin organizacyjny, nadawany przez Dyrektora Muzeum, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Rozdział 4

Zarządzanie Muzeum

- § 9.** 1. Muzeum jest zarządzane przez Dyrektora Muzeum, zwanego dalej „Dyrektorem”.
2. Dyrektora powołuje i odwołuje Organizator w trybie i na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz ustawie o muzeach.
3. Dyrektor reprezentuje Muzeum na zewnątrz, odpowiada za prawidłową realizację działalności statutowej oraz właściwe gospodarowanie mieniem i środkami finansowymi Muzeum.
4. Szczegółowy zakres obowiązków Dyrektora określa regulamin organizacyjny.
- § 10.** 1. Dyrektor zarządza Muzeum przy pomocy Zastępcy.
2. Zastępcę powołuje i odwołuje Dyrektor w uzgodnieniu z Organizatorem.
- § 11.** 1. Przy Muzeum działa Rada Muzeum, której członków powołuje i odwołuje Organizator w trybie i na zasadach określonych w ustawie o muzeach.
2. Rada Muzeum działa na zasadach i w zakresie określonym w art. 11 ustawy o muzeach.
3. Rada Muzeum składa się z 9 członków.
- § 12.** 1. W Muzeum działają kolegia doradcze utworzone na zasadach określonych w art. 12 ustawy o muzeach.
2. Kolegia doradcze mają charakter stały i czasowy.
3. Zakres działania kolegiów doradczych i liczbę ich członków określa Dyrektor.
4. W skład kolegiów doradczych wchodzi pracownicy Muzeum i osoby spoza Muzeum.
5. Członkowie kolegiów doradczych wybierają ze swojego grona przewodniczącego kolegium doradczego.
6. Posiedzenia kolegiów doradczych zwołuje Dyrektor.

7. Kolegia doradcze wyrażają opinie w formie uchwał podejmowanych zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy jego składu. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego kolegium doradczego.

8. Z posiedzenia kolegium doradczego sporządza się protokół, który zawiera porządek posiedzenia, nazwiska obecnych członków kolegium doradczego oraz opinie zgłoszone podczas posiedzenia.

9. Protokół podpisują obecni na posiedzeniu członkowie kolegium doradczego.

10. Obsługę posiedzeń kolegiów doradczych zapewnia Muzeum.

Rozdział 5

Gospodarka finansowa Muzeum

§ 13. 1. Muzeum prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz innych obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa.

2. Podstawą gospodarki finansowej Muzeum jest plan finansowy, ustalony przez Dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji Organizatora.

3. Majątek Muzeum wykorzystuje się do celów wynikających z zakresu działania Muzeum.

§ 14. Źródłami finansowania działalności Muzeum są:

- 1) środki finansowe przekazywane przez Organizatora w formie dotacji:
 - a) podmiotowej na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów,
 - b) celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji,
 - c) celowej na realizację wskazanych zadań i programów;
- 2) przychody z prowadzonej działalności, w tym dodatkowej działalności gospodarczej;
- 3) przychody ze sprzedaży składników majątku ruchomego;
- 4) przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych;
- 5) środki finansowe przekazywane z budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego;
- 6) środki finansowe uzyskane z funduszy pomocy zagranicznej z obszaru Unii Europejskiej oraz państw stowarzyszonych w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- 7) środki finansowe przekazywane przez osoby fizyczne i prawne.

§ 15. 1. Muzeum na zasadach przewidzianych w obowiązujących przepisach prowadzi dodatkową działalność gospodarczą w zakresie:

- 1) organizowania wydarzeń niezwiązanych z działalnością statutową Muzeum, o której mowa w § 5 i 6 niniejszego Statutu;
- 2) przygotowania i wypożyczania wystaw oraz zbiorów instytucjom pozamuzealnym;
- 3) usług konserwatorskich, fotograficznych i digitalizacyjnych;

- 4) sporządzania ekspertyz w zakresie zgodnym z profilem prowadzonej działalności;
- 5) zleconych badań archeologicznych;
- 6) usług handlowych, w tym sprzedaży wydawnictw, pamiątek i innych wyrobów związanych tematycznie z profilem działalności Muzeum, w tym sprzedaż komisowa;
- 7) usług związanych z obsługą ruchu turystycznego;
- 8) usług reklamowych, promocji i sponsoringu;
- 9) usług magazynowych;
- 10) usług transportowych;
- 11) usług gastronomicznych;
- 12) wynajmu oraz dzierżawy pomieszczeń, wyposażenia i gruntów będących w dyspozycji Muzeum.

2. Działalność, o której mowa w ust. 1 nie może prowadzić do ograniczania działalności Muzeum, o której mowa w § 5 i 6 niniejszego Statutu.

3. Dochód uzyskany z działalności gospodarczej wykorzystuje się wyłącznie w celu finansowania działalności statutowej Muzeum.

§ 16. 1. Do dokonywania czynności prawnych w imieniu Muzeum, w tym do składania oświadczeń woli w zakresie jego praw i zobowiązań finansowych oraz majątkowych, uprawniony jest Dyrektor.

2. Dyrektor może ustanawiać pełnomocników do dokonywania czynności prawnych w imieniu Muzeum, określając zakres pełnomocnictwa.

3. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa podlegają ujawnieniu w rejestrze instytucji kultury, o którym mowa w § 3 ust. 1, z wyjątkiem pełnomocnictw procesowych.

Rozdział 6

Postanowienia końcowe

§ 17. 1. Połączenie Muzeum z inną instytucją kultury następuje w trybie i na zasadach określonych w ustawie o muzeach oraz ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

2. Podział Muzeum następuje w trybie i na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

3. Likwidacja Muzeum następuje w trybie i na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

4. W przypadku likwidacji Muzeum, Organizator w odniesieniu do muzealiów, działa w trybie określonym w ustawie o muzeach.

§ 18. Zmian Statutu dokonuje się w trybie właściwym dla jego nadania.